

ENKELE BIJZONDERHEDEN OVER
ROTTUMEROOG

door
A.K. Schuitema

Rottumeroog, - 'ach' of 'oog' = eiland - duikt voor het eerst in 1354 op in de geschreven geschiedenis van dit gewest. Het eiland was toen in eigendom bij het Benedictijnerklooster te Rottum - een dorp op het vaste land ten zuiden van Usquert - en het Praemonstratenzer klooster in de Marne, het gebied tussen Reitdiep en de Waddenzee. Beide kloosters kregen verschil van mening met bewoners van Uithuizen over het laten grazen van vee op het eiland en het snijden van helm. Toentertijd was het eiland dus vermoedelijk aanmerkelijk groter dan nu, daar het de mogelijkheid bood om vee in te scharen.

Het lot van Rottum is dat het steeds verder naar het Oosten verschuift. Een verschijnsel dat ook de andere waddeneilanden in meerdere of mindere mate vertonen, als gevolg van de naar het Noord-Oosten gerichte vloedstroom langs de kust. Rottum echter vertoont het in die mate dat het bedenkelijk wordt. Het eiland dreigt nl. te verdwinen in de diepe Westereems, het zeegat tussen Rottum en het Duitse eiland Borkum. Een Duitse courant bracht kort na de tweede wereldoorlog reeds het bericht: 'Rottum braucht bald ein deutsches Visum'.

Dit verplaatsen van het eiland kan men vanaf 1743 volgens aan het verplaatsen van het Huis te Rottum (toentertijd in eigendom bij een Ierse graaf Clancarty, die het eiland in 1706/07 kocht en er zich vestigde omdat de Engelse bodem hem wat te warm onder de voeten werd. En die er volgens de overlevering zelfs een harem op na hield met een overmaat aan rood-, zwart- en blondharig vrouwelijk schoon. Het ging er daarbij zo feestelijk toe, dat er in warme zomernachten een rose gloed boven het eiland zichtbaar was, als weerschijn van het goede leven ter plaatse) en de latere voogdwoningen, die sinds eerstgenoemd jaar tot 1965 ongeveer 10 kilometer steeds opnieuw verplaatst moesten worden in Oostelijke richting.

Na inscharringsgrond van de kloosters rond 1354, vervallen tot zee-roversnest en schuilplaats der watergeuzen omstreeks 1524, later prettig onderkomen van een Ierse graaf, twee dynasties overheidsvoogden, nl. de Van Dijken's en de Toxopeus'sen, werd Rottum in 1965 onbewoond eiland onder toezicht van een ambtenaar van Rijkswaterstaat met de titel van voogd, maar die aan de vaste wal woont.

Rottum is een prachtig stuk natuurgebied, dat helaas mogelijk gedoemd is om na kortere of langere tijd in de Westereeeems te verdwijnen.

Literatuur: SCHORTINGHUIS, D.H., 1975. Cleyn eilant rottum.